

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 7.12.2011
СОМ(2011) 853 окончателен

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

ДЕЙСТВИЕ НА ДИРЕКТИВА 98/34/ЕО ПРЕЗ 2009 И 2010 г.

{SEC(2011) 1509 окончателен}

СЪДЪРЖАНИЕ

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ — ДЕЙСТВИЕ НА ДИРЕКТИВА 98/34/ЕО ПРЕЗ 2009 И 2010 Г.

Резюме.....	3
ЧАСТ I: СТАНДАРТИЗАЦИЯ	4
1. Увод.....	4
2. Процедура по информиране.....	4
2.1. Действие на процедурата през 2009 и 2010 г.	4
2.2. Заключение	5
3. Мандати.....	5
3.1. Действие на процеса по издаване на мандати през 2009 и 2010 г.....	6
3.2. Тенденции при мандатите	7
3.3. Заключение	8
4. Официални възражения.....	9
4.1. Действие на процедурата през 2009 и 2010 г.	9
4.2. Заключение	9
ЧАСТ II: ТЕХНИЧЕСКИ РЕГЛАМЕНТИ.....	10
1. Развитие през 2009 и 2010 г.	10
1.1. Използване на процедурата в контекста на политиката за „По-добро регулиране“.....	11
1.2. Подобрения в управлението на процедурата „98/34“.....	11
2. приложение на процедурата „98/34“	12
2.1. Общ преглед на ефективността	12
2.2. Използване на спешната процедура	15
2.3. Мерки след реакцията на Комисията	16
2.4. Диалог с държавите-членки	16
2.5. Нарушения на директивата	17
2.6. Заключение	18

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

ДЕЙСТВИЕ НА ДИРЕКТИВА 98/34/ЕО ПРЕЗ 2009 И 2010 Г.

РЕЗЮМЕ

В настоящия доклад се анализира приложението през 2009 и 2010 г. на процедурите, предвидени в Директива 98/34/ЕО¹ в областта на стандартизацията и на техническите регламенти. В него се подчертава важният принос на стандартизацията и на процедурата по нотифициране за техническите регламенти за функционирането на единния пазар и за прилагането на политиката за „По-добро регулиране“².

Частта относно стандартизацията се състои от процедурата по информиране за стандартите, исканията, отправяни от Комисията до европейските органи по стандартизация (ЕОС)³ за разработване на стандарти („мандати“), и официални възражения срещу стандарти. Всяка от тези дейности е доказала своята важност като съществен елемент от функционирането на единния пазар. Процедурата по информиране наложи прозрачност в стандартизацията на национално, а оттук — и на европейско равнище, и насърчи националните органи по стандартизация (НОС) да продължат да предприемат инициативи на европейско равнище и по този начин да съдействат за европейската хармонизация. Официалните възражения дадоха възможност на държавите-членки и на Комисията да се уверят, че стандартите отговарят на целите на регулирането, когато се използват за целите на законодателството от „новия подход“. Мандатите предоставиха средствата, чрез които се определят отношенията между службите на Комисията и органите по стандартизация, както и взаимодействието между равнището на политиките и техническото им изражение.

В областта на техническите регламенти нотифицирането на Комисията за национални технически регламенти преди приемането им се оказва ефективен инструмент за предотвратяване на пречките пред търговията и за сътрудничество между Комисията и държавите-членки и между самите държави-членки, както и за подобряване на регулаторната рамка. В този смисъл процедурата по нотификация се оказва важен

---

¹ Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 204, 21.7.1998 г.), изменена с Директива 98/48/ЕО (ОВ L 217, 5.8.1998 г.).

² Вж. „План за действие за подобряване на нормативната среда“, COM(2002) 278 окончателен. Вж. също „По-добро регулиране за растеж и работни места в Европейския съюз“, COM(2005) 97 окончателен, „Изпълнение на Лисабонската програма на Общността — стратегия за опростяване на регулаторната среда“, COM(2005) 535 окончателен, „Стратегически поглед към по-доброто регулиране в Европейския съюз“, COM(2006) 689, „Втори стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз“, COM(2008) 32 и „Трети стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз“, COM(2009) 15.

³ Европейски комитет по стандартизация (CEN), Европейски комитет по стандартизация в електротехниката (CENELEC) и Европейски институт за стандарти в далекосъобщенията (ETSI).

инструмент за направляване на националната законодателна активност в някои нововъзникващи сектори и за подобряване на качеството на националните технически регламенти — с оглед повишаване на прозрачността, разбираемостта и ефективността — в области, които не са хармонизирани или са само частично хармонизирани. По-ясната правна рамка на държавите-членки допринесе за намаляване на разходите на стопанските субекти за достъп до регламентите и за правилното им прилагане.

ЧАСТ I: СТАНДАРТИЗАЦИЯ

1. Увод

В настоящия раздел се описва действието на частта от Директива 98/34/ЕО, посветена на стандартизацията, която обхваща три основни дейности — процедурата по информиране за стандартите, исканията от Европейската комисия до европейските организации по стандартизация за разработване на стандарти („мандати“⁴) и официалните възражения срещу стандарти в подкрепа на директивите от „новия подход“. В него са представени статистически данни и пояснения по тях за периода 2009—2010 г.

2. ПРОЦЕДУРА ПО ИНФОРМИРАНЕ

Процедурата по информиране в областта на стандартите има за цел проследяване на новите дейности по стандартизация, предприемани от националните органи по стандартизация /НОС/ (признати за такива по смисъла на директивата). Системата за нотифициране е създадена най-вече за да се даде възможност на други органи да коментират, участват в работата или поискат предприемането на инициатива на европейско равнище (вж. приложение 1).

2.1. Действие на процедурата през 2009 и 2010 г.

През 2009 и 2010 г. процедурата продължи да действа успешно. От ежегодните доклади на CEN и CENELEC става видно, че през 2010 г. средногодишният брой на националните мерки е нараснал значително. Това увеличение се дължи основно на ELOT⁵, при който средногодишният брой на нотификациите е нараснал от 1,25 за периода 2006—2009 г. на 464 през 2010 г., и на UNI⁶, който през 2010 г. е удвоил обичайния брой на нотификациите си. В приложение 2 е представена разбивка на нотификациите по държави.

Като се изключи нетипичният брой на нотификациите от ELOT през 2010 г. и като се сравнят статистическите данни за периода 2009—2010 г. с тези за предходния период, се вижда, че броят на нотификациите от страните от ЕС-15 остава стабилен — около 1500 годишно, а броят на нотификациите от страните от ЕС-12 е намалял от 400 на 230 (вж. приложение 3).

---

⁴ Мандатите са заявки, представляващи покана до европейските органи по стандартизация, която може да бъде приета при определени условия.

⁵ ELOT — Гръцки орган по стандартизация.

⁶ UNI — Италиански национален орган по стандартизация /Ente Nazionale Italiano di Unificazione/.

Изключително големият брой нотификации от ELOT се дължи на решение на гръцкото министерство на благоустройството да промени статута на около 460 технически спецификации (държавни и частни) на национални технически спецификации. Вследствие на това ELOT осъществи голям проект за пренаписване на съществуващите текстове във формата за национални технически спецификации и за проверка и осъвременяване на всички позовавания на европейски стандарти. ELOT обяви това действие чрез процедурите по Директива 98/34/ЕО.

Увеличението на броя на нотификациите от UNI през 2010 г. се дължи основно на подобряването на процедурите на UNI за разработване и публикуване на стандарти. Тази тенденция на увеличение позволи на UNI да се справи по-добре с преразглеждането на съществуващите национални стандарти, които също подлежат на нотификация. Всъщност над 60 % от нотификациите от UNI през 2010 г. бяха за преразгледани съществуващи италиански стандарти.

Разбивката по сектори (приложение 4) показва, че преобладаващият брой национални нотификации се падат на строителния сектор в най-широкия му смисъл, като челното място се заема от конструктивните части и противопожарната защита. Хранителните продукти също имат значителен дял.

Разпространяваната по тази процедура информация продължава да води до искания за допълнителна информация от страна на службите на Комисията, както и до запитвания относно статуквото (член 7), произтичащи от нотификация или други източници.

С изключение на извънредната ситуация през 2010 г., броят на нотификациите намалява от 2006 г. насам. През периода 2009—2010 г. страните от ЕС-12 са намалили броя на нотификациите си, което би могло да се изтъкува като знак за добро интегриране в системата във връзка с разработването на повече европейски, отколкото национални стандарти. Като цяло процедурата се прилага добре и действа по удовлетворителен начин. Очаква се нарушаването на тенденцията през 2010 г. да не продължи през 2011 г., тъй като е свързано с конкретни събития.

2.2. Заключение

Процедурата по информиране продължава да играе важна роля, като поощрява националните органи по стандартизация да представят инициативите си на европейско ниво, насърчавайки по този начин единния пазар и европейската хармонизация. Броят на нотификациите от новите държави-членки остава стабилен, което може да се разглежда като добър знак за тяхното интегриране в системата.

3. МАНДАТИ

„Мандатите“ за стандартизация са утвърден инструмент на Комисията, чрез който се получават технически спецификации, подпомагащи европейското законодателство и/или политика. Те представляват искания до ЕОС за разработване на стандарти и осигуряват референтна рамка за самата разработка (вж. приложение 1). Те са задължителни, когато законодателството се поддържа от стандарти, например в контекста на директивите от „новия подход“.

3.1. Действие на процеса по издаване на мандати през 2009 и 2010 г.

През отчетния период до ЕОС са подадени общо 41 мандата, като освен тях са заведени още 4 мандата за допълнения и изменения. Делът на мандатите за допълнения и изменения е сходен с този през предходните години (вж. приложение 5). Броят на мандатите, свързани с директиви от „новия подход“ (9, плюс 4 за допълнения и изменения), е намалял в сравнение с предходния период.

Процесът по издаване на мандати работи добре. Неофициалните консултации, провеждани с членове на Комитета преди документооборота, обикновено позволяват да се постигне консенсус по конкретен мандат още преди началото на официалните консултации.

Заинтересованите страни в областта на европейската стандартизация, като Европейската асоциация за координиране на представителството на потребители при разработка на стандарти (ANEC), Европейската организация на гражданите за екологични стандарти (ECOS), Европейската организация на занаятчийските камари и малките и средни предприятия за стандартизация (NORMAPME) и Европейският синдикален институт за изследвания, обучение, здраве и безопасност (ETUI-REHS) са добре интегрирани в процеса. По този начин неофициалните консултации стават по-прозрачни.

База данни на мандати

За да се повиши още повече прозрачността, ГД „Предприятия и промишленост“ на Европейската комисия е разработила база данни на мандати. В базата данни се съдържат мандати със серийни номера М/xxx. Базата данни е общодостъпна в Интернет от 2005 г. на адрес:

http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/mandates/index.htm

През отчетния период продължи практиката след всички консултации по мандати Комитетът да бъде информиран за последващите действия с помощта на актуализиран списък.

Разработване на европейски стандарти

Обхватът на Директива 98/34/ЕО и на настоящия доклад е ограничен до мандатите и не обхваща самия процес на разработване на стандарти. Независимо от това е важно да се спомене, че цялата система разчита на капацитета на ЕОС да разработват висококачествени стандарти, на основата на широк консенсус и своевременно.

Неотдавна Европейската комисия прие „Пакета за стандартизация“⁷, който се състои от законодателно предложение, стратегическо съобщение и оценка на въздействието. Една от целите му е да се модернизира европейската система за стандартизация, така че да се ускори нейното действие, да се повишат нейната ефективност, интегрираност и отвореност. Въпреки напредъка, постигнат от ЕОС през последните години, Комисията си е поставила за цел времето за разработване да бъде съкратено с 50 % до 2020 г. През

---

⁷ COM(2011) 311 окончателен от 1.6.2011 г., COM(2011) 315 окончателен от 1.6.2011 г., SEC(2011) 671 окончателен от 1.6.2011 г.

2005 г., например, средното време за разработване на стандарт е било 6,20 години за CEN, 3,45 години за CENELEC и едва 1,08 години за ETSI. През 2009 г. тези стойности са били 2,42 години за CEN, 2,34 години за CENELEC и 1,79 години за ETSI.

С оглед насърчаване на по-бързото изготвяне на стандарти въз основа на мандати, Комисията в момента преразглежда вътрешните си процедури с цел ускоряване на процеса на издаване на мандати и повишаване на неговата прозрачност, така че ЕОС заедно с други заинтересовани страни да могат да предвиждат по-добре бъдещата работа по стандартизация. За да поощри ЕОС да продължат усилията си за подобряване на техните процеси, Комисията понастоящем преговаря с тях във връзка с показатели за резултати, като „разработване навреме“, „интегрираност“ и „качество“, от които ще зависи бъдещата финансова подкрепа от Комисията. Комисията ще извърши също, не по-късно от 2013 г., независим преглед на системата за стандартизация, за да оцени напредъка по постигането на стратегическите цели и действието на настоящото управление на европейската система за стандартизация.

3.2. Тенденции при мандатите

Обхватът на мандатите продължава да се разширява. Делът на мандатите, издадени в рамките на директивите от „новия подход“, възлиза на 31 %, което представлява спад в сравнение с предходния отчетен период. Броят на мандатите в други области на политиката остава висок, по-специално в областта на защитата на потребителите, околната среда и енергетиката.

Стандарти, подпомагащи законодателството

По време на отчетния период бяха издадени мандати в подкрепа на широк спектър от законодателни актове. Като примери могат да се посочат законодателството в областта на строителните продукти, екопроектирането, общата безопасност на продуктите и ниското напрежение. Широтата на обхванатите законодателни области показва значението, което се придава на модела.

Броят на мандатите в подкрепа на европейската политика отбелязва малък спад в сравнение с предходния отчетен период. Мандатите за зарядното устройство за мобилни телефони или за зарядното устройство за електрически автомобили са добри примери за мандати в подкрепа на политики, насърчаващи оперативната съвместимост.

Средногодишният брой на мандатите в подкрепа на законодателство извън обхвата на „новия подход“ (вж. приложение 5), е нараснал значително в сравнение с предходния период (от 35 на 54 %), което показва, че този модел на съвместно регулиране продължава да се приема от много от службите на Комисията. Това увеличение се дължи в най-голяма степен на мандатите в подкрепа на директивата за екопроектирането.

В периода 2009—2010 г. в подкрепа на директивата за екопроектирането са издадени девет мандата⁸. Тези мандати се отнасят до такива продукти, като съдомиялни машини, хладилни уреди за домакинството, циркулационни помпи и електродвигатели.

---

⁸ Мандати M450 M451, M458, M459, M462, M469, M470, M476 и M477 съдържат позоваване на Директива 2005/32/ЕО.

През този период няма издадени мандати за стандартизация в сектора на услугите.

Тази тенденция за използване на мандати в подкрепа на законодателство, необхванато от „новия подход“, и в нови области на политиката е отражение на ситуация, при която европейските стандарти все по-често се използват в подкрепа на политиката за по-добро законотворчество. Тази посока на развитие беше установена и дори насърчена в съобщението на Комисията от 2004 г. „Ролята на европейската стандартизация в рамките на европейските политики и законодателство“⁹.

3.3. Заключение

Въпреки че процесът на издаване на мандати е ясно регламентиран, следва да се полагат грижи, за да се гарантира гладкото му функциониране и в бъдеще. За тази цел е особено важно провеждането, преди консултацията в Комитета, на неформални консултации с ЕОС и с всички заинтересовани страни, особено с онези европейски заинтересовани страни, които представляват потребителите на бъдещите стандарти, и то следва да продължи.

С оглед повишаване на прозрачността в работата на Комитета, от 2006 г. насам службите на Комисията канят заинтересованите страни в областта на европейската стандартизация (ANEC, ECOS, ETUI-REHS и NORMAPME) да участват в разширените му заседания.

За целите на прозрачността и благодарение на технологичните новости, които ще бъдат внедрени в системата CIRCA¹⁰, в бъдеще службите на Комисията ще обмислят възможността за организиране на писмена процедура по идея от интернет форуми. Целта ще бъде да се гарантира, че всички членове на Комитета ще могат да се запознаят с коментарите на останалите членове, като по този начин този вид консултации ще бъдат уподобени на провежданите по време на заседанията на комитета.

Процесът на издаване на мандати безусловно допринесе за разширяване на ролята на стандартизацията в нови области на законодателството и политиките на ЕС. Това се потвърждава и от факта, че редица нови законодателни актове на ЕС се позовават на директивата.

За да стане възможно по-широкото и по-ефективно използване на мандатите като инструмент на политиката, процесът на издаване на мандати следва да откликва по-бързо на нуждите — ЕОС следва да отговарят в по-кратки срокове на въпроса дали заявените европейски стандарти са от значение за пазара, както и дали приемат мандата и при какви условия. Ето защо при бъдещите изменения в процеса на издаване на мандати следва да се гарантира определянето на ясни срокове за отговор на ЕОС, така че службите на Комисията да разполагат с нужното време за разработване на алтернативни решения, в случай че ЕОС не могат или не желаят да разработят европейски стандарти.

***Vademecum* на европейските стандарти**

---

⁹ COM(2004) 674 окончателен от 18.10.2004 г.

¹⁰ CIRCA представлява съвместен портал с партньори от европейските институции. Повече информация можете да намерите на следния адрес: <http://circa.europa.eu/>

Процедурата за работа с мандати, официалните възражения срещу хармонизираните стандарти и публикуването на позовавания на хармонизирани стандарти са включени във *Vademecum* на европейските стандарти, заедно с други документи по темата.

Преди обнародването на този *Vademecum* Комисията се консултира с Комитета и други заинтересовани страни.

Този *Vademecum* е общодостъпен на уебсайта Europa на следния адрес:

http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/vademecum/index.htm

4. ОФИЦИАЛНИ ВЪЗРАЖЕНИЯ

Директивите от „новия подход“ съдържат предпазни клаузи за случаите, когато хармонизиран стандарт не създава условия, при които продуктите да отговарят на основни изисквания на отнасящи се до тях директиви. В такива случаи държавите-членки или Комисията могат да заведат формално възражение срещу въпросния стандарт, по който се консултира Комитетът (за подробности по процедурата вж. приложение 1).

4.1. Действие на процедурата през 2009 и 2010 г.

Средногодишният брой на възраженията, довели до решения на Комисията по време на отчетния период, е същият като този през предходния период — общо 7 на брой. В три случая с решението е била потвърдена презумпцията за съответствие, а в четири случая презумпцията за съответствие е била частично или напълно оборена (вж. приложение 6).

4.2. Заключение

Въпреки че процесът от получаването на възражението до издаването на решението отнема доста време, процедурата в общи линии функционира по удовлетворителен начин.

По аналогичен на мандатите начин и с цел повишаване на прозрачността, Комисията довежда до знанието на широката общественост решенията по официални възражения в синтезиран вид и на всяко заседание предоставя на Комитета актуализиран график на действията във връзка с официалните възражения.

ЧАСТ II: ТЕХНИЧЕСКИ РЕГЛАМЕНТИ

1. РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2009 и 2010 г.

Процедурата по нотификация за национални технически регламенти („процедурата“) дава възможност на Комисията и държавите-членки на ЕС да проучат предварително техническите регламенти, които държавите-членки възнамеряват да приемат по отношение на продукти (промишлени, селскостопански и риболовни) и услуги на информационното общество (вж. приложение 7). Процедурата се прилага по опростен начин за държавите-членки на ЕАСТ, които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство и за Швейцария и Турция (вж. приложение 10).

Основни предимства на процедурата

- Позволява разкриването на новопоявили се пречки пред вътрешния пазар, преди те да са оказали отрицателно въздействие, като по този начин се избягват дълги и скъпи процедури за нарушения.
- Позволява идентифицирането на евентуални протекционистки мерки, взети от държавите-членки при извънредни обстоятелства, като например икономическа или финансова криза.
- Позволява на държавите-членки да преценят степента на съвместимост на нотифицирани проекти със законодателството на Европейския съюз.
- Позволява провеждането на ефективен диалог между държавите-членки и Комисията в процеса на оценяване на нотифицирани проекти.
- Представява инструмент за сравнителен анализ, който позволява на държавите-членки да се възползват от идеите на техните партньори, за да решат общи проблеми по отношение на техническите регламенти.
- Позволява на стопанските субекти да изложат мненията си и навреме да приспособят дейностите си към бъдещите технически регламенти. Това право на критичен преглед е широко използвано от стопанските субекти, което подпомага Комисията и националните органи при идентифицирането на евентуални пречки пред търговията.
- Допринася за прилагането на принципа на субсидиарност.
- Представява регулаторен инструмент, който може да се използва за определяне на областите, нуждаещи се от хармонизиране.
- Представява инструмент на индустриалната политика.

1.1. Използване на процедурата в контекста на политиката за „По-добро регулиране“

В съобщението си „По-добро регулиране за растеж и работни места в ЕС“¹¹ Комисията подчерта, че механизмът за превантивен контрол, установен с Директива 98/34/ЕО, е от основно значение за подобряване на националните регламенти за продукти и за услуги на информационното общество.

В рамките на плана за действие на Комисията за опростяване и подобряване на регулаторната среда¹² държавите-членки бяха приканени заедно с нотифицираните проекти да представят и проучвания на въздействието (или заключения от тях), когато такива проучвания са били проведени в рамките на държавите. Анализът на тези проучвания на въздействието насърчава държавите-членки да обмислят предварително най-подходящите за ползване инструменти и позволява на Комисията да проверява необходимостта и пропорционалността на предложените мерки.

Сътрудничеството между Комисията и държавите-членки в контекста на процедурата по нотифициране по Директива 98/34/ЕО спомага за постигането на по-голяма яснота и последователност на нотифицираните национални законодателни проекти. Това сътрудничество следва да се засили с оглед осигуряване на ясна и разбираема регулаторна рамка за стопанските субекти, като същевременно се гарантира високо равнище на защита на общественото здраве, потребителите и околната среда.

По-специално националните органи се насърчават да вземат под внимание следните аспекти:

- подбора на формулировки в проектите — яснота, последователност, прозрачност и правна сигурност при прилагането на текстовете;
- възможността за достъп до всички регламенти в даден сектор чрез публикуване на консолидирани версии на текстовете на хартиен носител и в интернет;
- идентифицирането и избягването на процедури, които налагат ненужно сложна и обременителна административна тежест върху стопанските субекти, в частност при пускането на продукт на пазара.

1.2. Подобрения в управлението на процедурата „98/34“

През периода 2009—2010 г. Комисията продължи да провежда редица кампании за увеличаване на прозрачността и засилване на диалога с националните органи. Функционирането на базата данни TRIS („Информационна система за технически регламенти“) е обект на непрекъснати подобрения, като през 2010 г. беше пусната нова версия TRIS v2.0 с цел съкращаване на времето за обработване на нотификациите и съобщенията и създаване на пряка връзка между TRIS и националните бази данни в държавите-членки.

На електронен адрес <http://ec.europa.eu/enterprise/tris> Комисията предоставя обществен достъп до нотифицираните проекти на всеки от 23-те официални езика на ЕС, както и

---

¹¹ Вж. бележка 2 по-горе.

¹² Вж. бележка 2 по-горе.

до основна информация за протичането на самата процедура. Наблюдавано бе постоянно нарастване на броя на посещенията на сайта: през 2009 и 2010 г. броят на търсенията нарасна с 23,4 %, достигайки приблизително 192 000 търсения през 2010 г. (вж. приложение 11).

2. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПРОЦЕДУРАТА „98/34“

2.1. *Общ преглед на ефективността*

► Обем на нотификациите и участващи сектори

През 2009 и 2010 г. общият брой на нотифицираните проекти нарасна в сравнение с предходния период (1525 нотификации за 2009 и 2010 г. в сравнение с 1979 за 2006, 2007 и 2008 г.).

През отчетния период **отново най-голям е броят на нотификациите в строителния сектор**. Много мерки бяха свързани с енергийната ефективност на сградите и етикетирането на строителни и декоративни продукти по отношение на емисиите на летливи замърсители от тях. След строителството се нареждат **селскостопанските продукти и хранителните стоки**. В този сектор няколко мерки засягаха хигиената на храните, генетично модифицираните организми, състава и етикетирането на хранителни стоки и напитки. Нарасна значително броят на нотификациите в **транспортния сектор**, където много нотификации бяха свързани със сигнализацията на движението по пътищата, безопасността на превозните средства, тракторите и устройствата за моторни превозни средства. Бяха получени няколко нотификации в **сектора на далекосъобщенията**, които се отнасят предимно до радиоинтерфейсите, както и в **сектора на околната среда** (екологична такса върху пластмасовите торбички, управление на отпадъчните батерии и акумулатори и етикетиране на опаковки за напитки за повторна употреба) (вж. приложение 9.3).

► Разгледани въпроси

В **нехармонизираните области**, които трябва да отговарят на разпоредбите на членове 34—36 (свободно движение на стоки) и членове 49 и 56 (право на установяване и свобода на предоставяне на услуги) от Договора за функционирането на Европейския съюз, реакциите на Комисията имаха за цел държавите-членки да бъдат предупредени за възможни препятствия пред търговията, които биха могли да бъдат породени от ненужни мерки, които са несъразмерни с преследваната цел. По този начин Комисията осигури спазването на тези принципи, като същевременно продължи да приканва държавите-членки да включват клаузи за взаимно признаване във всеки проект на технически регламент извън хармонизираната област.

В **хармонизираните области** реакциите имаха за цел да се получи увереност, че националните мерки са необходими, обосновани и съвместими с вторичното законодателство на ЕС.

- От 2009 г. насам държавите-членки нотифицираха голям брой проекти на технически регламенти в областта на **строителството**. Тези проекти се отнасяха до всички видове строителни продукти (опасни вещества, дървесина, противопожарна техника, носещи конструкции от бетон, железобетон, топлогенератори и др.), техните свойства (механично съпротивление и

устойчивост, пожароустойчивост, изолационни свойства и др.) и тяхното етикетиране (по-конкретно, етикетирането за емисии на летливи замърсители). Нотификациите бяха анализирани основно с оглед на Директива 89/106/ЕИО¹³ относно строителните продукти и хармонизираните стандарти, приети в контекста на тази директива, както и с оглед на Директива 2002/91/ЕО¹⁴ относно енергийните характеристики на сградите, отменена с Директива 2010/31/ЕС¹⁵.

В частност, Комисията публикува подробни становища и бележки по отношение на проекти на технически регламенти, свързани с етикетирането на строителни и декоративни продукти по отношение на техните емисии на летливи замърсители. Нотифицираните проекти бяха разгледани в светлината на Директива 1999/45/ЕО¹⁶ за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно класифицирането, опаковането и етикетирането на опасни препарати и Регламент (ЕО) № 1272/2008¹⁷ относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси.

Тези проекти породиха определени реакции от страна на няколко държави-членки, които излязоха с подробни становища, повдигащи въпроса за съвместимостта на нотифицираните мерки с принципите на свободното движение на стоки в рамките на вътрешния пазар.

- Държавите-членки нотифицираха няколко проекта относно генетично модифицираните организми (ГМО). Нотификациите бяха свързани в частност с правото за пускане на ГМО на пазара, налагането на забрана или ограничаването на отглеждането на ГМО и разпространението на ГМО в околната среда. Те бяха анализирани в светлината на Директива 2001/18/ЕО¹⁸ относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда, Регламент (ЕО) № 1829/2003¹⁹ относно генетично

---

¹³ Директива 89/106/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 г. относно сближаването на законовите, подзаконови и административни разпоредби на държавите-членки по отношение на строителните продукти (ОВ L 40, 11.2.1989 г., стр. 12—26).

¹⁴ Директива 2002/91/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 65—71).

¹⁵ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13—35).

¹⁶ Директива 1999/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 1999 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки относно класифицирането, опаковането и етикетирането на опасни препарати (ОВ L 200, 30.7.1999 г., стр. 1—68).

¹⁷ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1—1355).

¹⁸ Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 г. относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета — Декларация на Комисията (ОВ L106, 17.4.2001 г., стр. 1—39).

¹⁹ Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2003 г. относно генетично модифицираните храни и фуражи (ОВ L 268, 18.10.2003 г., стр. 1—23).

модифицираните храни и фуражи и Регламент (ЕО) № 1830/2003²⁰ относно проследяването и етиктирането на генетично модифицирани организми и проследяването на храни и фуражи от генетично модифицирани продукти и за изменение на Директива 2001/18/ЕО, както и на Препоръката на Комисията относно мерките за съвместно съществуване (2010/С 200/01)²¹.

- През 2009 и 2010 г. държавите-членки нотифицираха проекти, отнасящи се до хранителни добавки, материали, предназначени да влизат в контакт с хранителни продукти (контейнери, опаковки и прибори от неръждаема стомана, етиктиране на позлатени, посребрени и свързани с тях предмети), минерална, изворна и питейна вода, оборудване за пречистване на вода за потребление от човека, хигиена на храните. Някои държави-членки нотифицираха проекторегламенти относно ограничаването или забраната на използването на бисфенол А в бебешки шишета и в материали и предмети, проектирани или предназначени да влизат в контакт с храна. В този смисъл е важно да се отбележи, че Директива 2011/8/ЕС²² за изменение на Директива 2002/72/ЕО²³ по отношение на ограничението за употреба на бисфенол А в пластмасови шишета за хранене на кърмачета беше приета през януари 2011 г. и урежда забраната от 1 март 2011 г. на производството, а от 1 юни 2011 г. — и на пускането на пазара и вноса в Европейския съюз на неотговарящи на изискванията пластмасови шишета за хранене на бебета.
- В сектора на услугите на информационното общество имаше голям брой нотификации за радиоинтерфейси. Други бяха свързани, между другото, с хазартните игри по интернет, ценообразуването при електронните книги, електронните фискални апарати, системите за електронно разплащане (EPoS) и устройствата за електронен подпис, оперативната съвместимост на информационните системи.
- В сектора на околната среда Комисията разгледа по-конкретно проекторегламенти относно етиктирането на опаковките на напитки, етиктирането на батерии, етиктирането на пластмасови торбички и PVC опаковки. Тези нотификации бяха анализирани в светлината на Директива 94/62/ЕО²⁴ относно опаковките и отпадъците от опаковки и Директива

---

²⁰ Регламент (ЕО) № 1830/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2003 г. относно проследяването и етиктирането на генетично модифицирани организми и проследяването на храни и фуражи от генетично модифицирани продукти и за изменение на Директива 2001/18/ЕО (ОВ L 268, 18.10.2003 г., стр. 24—28).

²¹ Препоръка на Комисията от 13 юли 2010 година относно насоките за разработване на национални мерки за съвместно съществуване на генетично модифицирани култури с традиционните и биологичните земеделски култури с цел избягване на случайното наличие на ГМО в тях (ОВ С 200/1, 22.7.2010 г.).

²² Директива 2011/8/ЕС на Комисията от 28 януари 2011 г. за изменение на Директива 2002/72/ЕО по отношение на ограничението за употреба на бисфенол А в пластмасови шишета за хранене на кърмачета (ОВ L 26, 29.1.2011 г., стр. 11—14).

²³ Директива 2002/72/ЕС на Комисията от 6 август 2002 г. относно материали и предмети от пластмаса, предназначени за контакт с храни (ОВ L 220, 15.8.2002 г., стр. 18—58).

²⁴ Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки (ОВ L 365, 31.12.1994 г., стр. 10—23).

2006/66/ЕО²⁵ относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори.

- Процедурата позволи също намеса в сектори, в които се предвиждаше хармонизация на европейско равнище и погречи на държавите-членки да въведат различаващи се национални мерки, като в случая със стимулирането на производството на електроенергия от течна биомаса, задължителното посочване върху етикетите на произхода на храните, вноса и транзитното преминаване на продукти от тюлени, стандартите за одобрение на изпитателни стендове за спирачки за автомобили с обща маса над 3,5 тона, етикетирането и представянето на храни, качеството на десертни сортове грозде, рециклирането на изтощени оловно-киселинни батерии и акумулатори, производството на алкохолни напитки от ферментирани продукти, различни от бира и вино, и горивни инсталации и топлоцентрали.

► Реакции

Комисията издаде подробни становища във връзка със 105 нотификации, които представляват 7 % от общия брой проекти, нотифицирани от 27-те държави-членки през отчетния период. Тази цифра показва спад в броя на издадените от Комисията подробни становища в сравнение с предходния отчетен период, което предполага, че в хода на законотворческия процес държавите-членки във все по-голяма степен се съобразяват със законодателството и принципите на Европейския съюз и вземат под внимание изискванията за ефективно функциониращ вътрешен пазар. От своя страна държавите-членки издадоха 130 подробни становища. От направените през отчетния период 616 коментара, 262 са дело на Комисията, а 354 — на държавите-членки (вж. приложения 9.4 и 9.6).

В 11 случая Комисията прикани съответната държава-членка да отложи приемането на нотифицираните технически регламенти за срок от една година от датата на тяхното получаване, за да не бъдат изложени на риск текущите действия по хармонизация на равнището на Европейския съюз в конкретната област (вж. приложение 9.5).

Наред с това Комисията постави на вниманието на държавите-членки необходимостта да се осигури съвместимост с правилата от Споразумението относно техническите пречки пред търговията, когато за съответните мерки се нотифицира също и Световната търговска организация.

2.2. Използване на спешната процедура

В рамките на общия брой от 1525 нотификации, държавите-членки са подали 52 заявления за прилагане на спешна процедура за нотифицирани проекти. Комисията потвърди стриктното си тълкуване на изискваните изключителни условия, като например сериозни и непредвидими обстоятелства, свързани по-специално със защитата на здравето и безопасността. В резултат на тази нейна позиция спешната процедура беше отказвана в случаите, когато обосновката беше изцяло икономическа или произтичаше от опит да се навакса административно забавяне на национално ниво.

---

²⁵ Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори, и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО (ОВ L 266, 26.9.2006 г., стр. 1—14).

Прилагането на спешната процедура беше сметено за обосновано в 29 случая, отнасящи се основно до психотропни вещества, контрол върху наркотиците, замърсители, хазартни игри, предпазни чували и частния охранителен сектор (превоз на опасни стоки, оръжия, сейфове, алармени системи, пари и ценни предмети) (вж. приложение 9.7).

2.3. Мерки след реакцията на Комисията

През 2009 и 2010 г. съотношението между броя отговори от държави-членки и обема на подробните становища на Комисията беше задоволително (средно 89,5 % за разглеждания период). Този процент е основният показател, използван за оценка на ангажираността на държавите-членки да спазват задълженията, които им налага процедурата. По мнение на Комисията броят на задоволителните отговори не е висок (средно 32,5 % за разглеждания период) (вж. приложение 9.8).

2.4. Диалог с държавите-членки

Редовните заседания на Комитета по стандартите и техническите регламенти позволиха обмен на мнения по въпроси от общ интерес, както и по конкретни аспекти на процедурата.

Обсъжданията засягаха по-конкретно разработването на новата база данни TRIS, качеството на превода на нотифицираните текстове, фискалните мерки за справяне с икономическата и финансовата криза, които подлежат на нотифициране по смисъла на Директива 98/34/ЕО, въпроса за поверителността на някои нотифицирани проекти, връзките между Регламент (ЕО) № 764/2008²⁶ на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно предлагани на пазара в други държави-членки и Директива 98/34/ЕО.

Комисията представи насоките, свързани съответно с блокирането, предвидено в член 9, параграфи 3 и 4, и със спешната процедура, уредена в член 9, параграф 7 от Директива 98/34/ЕО.

Освен това Комисията направи представяне на новата база данни TRIS v2.0, на системата за обслужване „на едно гише“ (едно място за подаване на нотификации от държавите-членки, включително когато са задължени да нотифицират документи по смисъла на други актове на ЕС) и на наръчника за прилагането на разпоредбите от Договора, уреждащи свободното движение на стоки.

В няколко държави-членки също така бяха проведени семинари, които позволиха пряк диалог между Комисията и националните органи, участващи в процедурата, и помогнаха на последните да се запознаят в по-голяма дълбочина с елементи на процедурата от сложно техническо естество.

На семинар, проведен през ноември 2008 г. по повод 25-ата годишнина от приемането на Директива 98/34/ЕО, държавите-членки и стопанските субекти формулираха

---

²⁶ Регламент (ЕО) № 764/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно предлагани на пазара в други държави-членки, и за отмяна на Решение № 3052/95/ЕО (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 21—29).

предложения и препоръки във връзка с действието на процедурата по нотифициране. Въз основа на тях и по инициатива на Комисията беше решено да се създаде работна група по действието на Директива 98/34/ЕО.

Тази работна група разглежда действието на процедурата по нотификация до момента, както и дали и по какъв начин действието ѝ може да бъде подоброено чрез административни корекции или, при необходимост, чрез промени в действащата директива.

Групата се състои от представители на дванадесет държави-членки (лицата за контакт по 98/34 от Австрия, Чешката република, Дания, Франция, Германия, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия и Обединеното кралство) и се председателства от службата на Комисията, отговаряща за процедурата по нотификация по 98/34.

Първото заседание на работната група беше проведено на 12 април 2010 г. На него бяха обсъдени проблеми, свързани от една страна с тримесечния срок за запазване на статуквото при нотифицирани проекторегламенти и евентуалното му намаляване, а от друга страна – с последиците от съдебната практика на Съда на ЕС по делото *CIA Security and Unilever* (неприложимост на технически регламенти, които не са нотифицирани) по отношение на национални текстове, които по същество съответстват на законодателството на ЕС, но са били приети, без да бъдат нотифицирани по процедурата по Директива 98/34/ЕО, или са били приети по време на срока за запазване на статуквото, или са били значително изменени по време на срока за запазване на статуквото.

По време на второто си заседание, проведено на 29 юни 2010 г., работната група разгледа въпроса за удължаването на първоначалния срок за запазване на статуквото с още три месеца (един месец за услуги на информационното общество) само в случаите на издаване на подробно становище от Комисията, но не и в случаите на издаване на подробно становище от държава-членка. Групата обсъди също и възможността да се въведе изискване за спазване на минимален срок за запазване на статуквото за фискални, финансови и спешни мерки, с цел да се даде време за подобаващото им разглеждане.

Третото заседание се проведе на 27 октомври 2010 г. и се съсредоточи върху въпроса за обществения достъп до документи, обменяни в рамките на процедурата по Директива 98/34/ЕО, и разработването на функцията за обслужване „на едно гише“ във връзка с Директива 98/34/ЕО.

2.5. *Нарушения на директивата*

През разглеждания период броят на процедурите за нарушение (член 258 от ДФЕС), заведени срещу държави-членки за неспазване на задълженията, произтичащи от директивата, остана малък — три през 2009 г. и седем през 2010 г.

2.6. *Заклучение*

През 2009 и 2010 г. процедурата отново доказва своята полезност по отношение на ефективността, прозрачността и административното сътрудничество.

Превантивният и включващ работа в мрежа подход при процедурата по Директива 98/34/ЕО гарантира, че националната регулаторна дейност се осъществява без да се създават технически пречки пред търговията, както и че хармонизацията в Европейския съюз се прилага само където е наистина необходима, при стриктно спазване на принципа на субсидиарност. Фактът, че броят на процедурите за нарушение през отчетния период остава малък, показва, че Директива 98/34/ЕО е важен инструмент за осигуряване на правилното прилагане на законодателството на Европейския съюз.

При прилагането на Директива 98/34/ЕО Комисията продължава да следи за спазването на принципа на по-добро регулиране и да отчита необходимостта да се поддържа благоприятна среда за конкурентоспособността на европейската икономика. Нотифицираните проекти продължават да са достъпни в електронен вид, безплатно и на всички официални езици на ЕС, като по този начин стопанските субекти имат възможност да изразят мнението си по тях.

Ще продължат усилията за осигуряване на ясна правна среда за стопанските субекти, насочена към повишаване на конкурентоспособността на европейските предприятия в ЕС и извън него, като се отчитат връзките между процедурата по Директива 98/34/ЕО и процедурата, въведена със Споразумението за техническите пречки пред търговията в контекста на Световната търговска организация (СТО).